

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

**Centar za filozofska istraživanja i Medjunarodni
centar za promociju interreligijskog dijaloga pravde i
mira “Zajedno”. Religija i državnost: Dekleracija za
svjetsku etiku**

Huković, Seid

1996

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/49293c12-3541-4e50-b53d-159209675862>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

POSEBNA IZDANJA

KNJIGA CVI

ODJELJENJE DRŠTVENIH NAUKA
CENTAR ZA FILOZOFSKA ISTRAŽIVANJA

I

MEĐUNARODNI CENTAR ZA PROMOCIJU INTERRELIGIJSKOG DIJALOGA,
PRAVDE I MIRA "ZAJEDNO"

Knjiga 31

RELIGIJA I DRŽAVOTVORNOST
DEKLARACIJA ZA SVJETSKU ETIKU

Redakcioni odbor

SEID HUKOVIĆ, FILIP ŠIMIĆ, ARIF TANOVIĆ

Glavni urednik

SEID HUKOVIĆ

predsjednik Akademije nauka i umjetnosti
Bosne i Hercegovine

SARAJEVO, 1996.

WELT ETHOS – FONDACIJA ZA INTERKULTURNO I INTERRELIGIJSKO ISTRAŽIVANJE, OBRAZOVANJE I SASTANKE

HISTORIJA

Pitanje globalne etike potiče iz knjige profesora Hansa Künga, "Globalna odgovornost" (1990), koja je prvi put objavljena na engleskom jeziku 1991. Iz ove knjige programski se razvila ideja da svjetske religije mogu da doprinesu miru ljudskog roda samo ako se usredsrede na one elemente koje već imaju kao zajedničke: na fundamentalni konsenzus vrijednosti koje ih povezuju, neopozive standarde i lične stavove. Baza Globalnog etičkog projekta je osnovno uvjerenje da:

- Nema mira među nacijama bez mira među religijama.
- Nema mira među religijama bez dijaloga među religijama.
- Nema dijaloga među religijama bez istraživanja osnova religija.

Prvi glavni rezultat istraživanja osnova religija bila je "Deklaracija za globalnu etiku" koju je potvrdio Parlament svjetskih religija u Čikagu 1993. godine. Nacrt je napisao Hans Küng u Institutu za ekumenska istraživanja Univerziteta u Tübingenu. Ovom deklaracijom, po prvi put, predstavnici svih religija dogovorili su se o principima globalne etike i obavezali se na četiri neopozive preporuke, kojima je konkretan oblik kako slijedi:

- Obaveza na kulturu nenasilja i poštivanja života.
- Obaveza na kulturu solidarnosti i pravedan ekonomski poredak.
- Obaveza na kulturu tolerancije i života u istinitosti.
- Obaveza na kulturu jednakih prava i partnerstva među muškarcima i ženama.

Globalna etička fondacija je nastala darežljivošću grofa K.K. von der Groebena. On je 1995. godine pročitao "Globalnu odgovornost" i bio njom impresioniran toliko da je odredio izvjesnu sumu za širenje ideje globalne etike. Po riječima njenog osnivača, Fondacija treba da pokaže da postoje vrijednosti koje više zadovoljavaju od materijalnog zadovoljstva, a da predavanje višem cilju donosi veliku sreću. Moramo se odreći uživanja u "ispunjenu sobom" i opsjednutosti prosperitetom i objasniti ljudima da ako hoćemo da živimo zajedno u miru i slobodi trebaju nam visoke etičke norme. Možda će se mnogo ljudi vezati uz našu inicijativu. Ima mnogo posla i mnogo toga da se uradi!

Kamate na glavnici Fondacije osiguraće da se jedan mali istraživački tim pod vodstvom Hansa Kunga može angažovati na dugoročnom poslu oko unapređivanja globalne etike. Fondacija će isto tako da podrži dalje inicijative i projekte u vezi sa njenim ciljevima. Osnova programa Fondacije je Deklaracija prema globalnoj etici prihvaćena od Parlamenta svjetskih religija.

CILJEVI FONDACIJE

1. *Provođenje, potpomaganje interkulturalnog i interreligijskog istraživanja*

Ovaj cilj će se postići naročito kroz teološka i druga istraživanja u oblasti osnova religija, a naročito produkcijom i promocijom akademskih publikacija (knjiga i članaka) u cilju interkulturalnog i inter-denominacionog razumijevanja.

2. *Stimulacija i implementacija interkulturalnog i interreligijskog obrazovanja*

Ovaj cilj će se naročito postići:

- putem proučavanja i predavanja u cilju širenja rezultata istraživanja kojem je pokrovitelj Fondacija, naročito ideja koje se odnose na osnovnu etiku zajedničku svim muškarcima i ženama, globalnu etiku. To će se činiti u crkvama, koledžima, akademijama, školama, univerzitetima, udruženjima i zainteresovanim grupama bilo koje vrste, nacionalnim i međunarodnim;
- putem daljeg obrazovanja zainteresovanih, kroz konferencije, predavanja, seminare i radne grupe u cilju produbljivanja tema globalne etike;
- putem objavljivanja u cilju unapređenja globalne etike kroz medije (članke u novinama, intervju, radio i televizijske programe).

3. Olakšavanje i pomaganje međukulturalnih i međureligijskih susreta neophodnih za istraživanja i obrazovanje:

Ovaj cilj će se naročito postići:

- stimulisanjem i potpomaganjem inicijativa u društvu, politici i kulturi u interesu razumijevanja među ljudima (npr. mjere za izgradnju povjerenja među religijama);
- promocijom sastanaka među ljudima različitih kultura i religija (kolokviji, studijska putovanja i kongresi);
- razvojem postojećih mreža međukulturalnih i međureligijskih odnosa u cilju unapređenja globalne etike;
- pristupačnošću ključnim dokumentima i literaturi uz pomoć modernih tehnologija komuniciranja.

LITERATURA

Osnovna literatura

Hans Küng, *Global Responsibility, In Search of a New World Ethic* (SCM Press, London/Continuum, New York 1991.).

Hans Küng, – Karl-Josef Kuschel (Eds.), *A Global Ethic, The Declaration of the Parliament of the World's Religions* (SCM Press, London/Continuum, New York 1993.).

Religijska situacija našeg vremena

Hans Küng, *Judaism* (SCM Press, London/Crossroad, New York 1992.).

Hans Küng, *Christianity, Its Essence and History* (SCM Press, London/Continuum, New York 1995.).

Hans Küng, *Islam* (u pripremi).

Za dalju diskusiju

Hans Küng – Karl-Josef Kuschel (Eds.), *Weltfrieden durch Religionsfrieden. Antworten aus den Weltreligionen* (Serie Piper 1962, München 1993.).

Karl-Josef Kuschel, *Abraham. A Symbol of Hope for Jews, Christians and Muslims* (SCM Press, London/Crossroad, New York 1995.).

Johannes Rehm (Ed.), *Verantwortlich leben in der Weltgemeinschaft. Zur Auseinandersetzung um das "Projekt Weltethos". Mit Beiträgen von Wolfgang Huber u.a.* (Chr. Kaiser, Güterloh 1994.).

Johannes Lähnemann (Ed.), *"Das Projekt Weltethos" in der Erziehung. Referate und Ergebnisse des Nürnberger Forums 1994* (E. B. – Verlag, Hamburg 1995.).

Hans Küng (Ed.), *Yes to a Global Ethic* (SCM Press, London/Crossroad, New York 1996.).

Karl-Josef Kuschel, (Ed.), *Weltethos und Wissenschaften. Beiträge aus Philosophie und Theologie, Wirtschafts-, Social- und Kulturwissenschaften* (in preparation).

ORGANIZATION

Board Graf K.K. von der Groeben (Founder)
Prof. dr. Hans Küng (President)
Prof. dr. Karl-Josef Kuschel (Vice-president)
Managing Director Dipl.- Theol. Stephan Schlensog
Adress Waldhäuser Strasse 23
D-72076 Tübingen
Germany
Phone 49-70 71 – 626 46
Fax 49-70 71 – 6101 40
E-mail: office@stiftung-weltethos.uni-tuebingen.de
Internet: www.uni-tuebingen.de/stiftung-weltethos
Bank Deutsche Bank Tübingen
Bank Code 640 700 85
Account Number 12 12 620

